

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Miloslava Výborného v právní věci žalobkyně: **M. K.**, zast. Mgr. Petrem Miketou, advokátem se sídlem Jaklovecká 1249/18, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí ministryně žalovaného ze dne 22. 6. 2016, čj. MPSV-2016/63621-923/51-1, a rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2013, čj. MPSV-UM/6133/13/9S-MSK, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 11. 2017, čj. 20 Ad 47/2016-107,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobkyně Mgr. Petru Miketovi, advokátu, **s e p ř i z n á v á** za řízení o kasační stížnosti odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **1 573 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Úřad práce České republiky rozhodnutím ze dne 4. 3. 2013, čj. 102892/13/OT, zamítl žádost žalobkyně (dále „stěžovatelka“) o dávku státní sociální podpory příspěvku na bydlení ode dne 1. 1. 2013, protože nedoložila trvání nájemního vztahu k bytu. Toto rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 4. 2013, čj. MPSV-UM/6133/13/9S-MSK. Rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 3. 2016, čj. MPSV-2016/40751-923, byla zamítnuta žádost stěžovatelky o obnovu uvedeného řízení. Rozhodnutím ministryně žalovaného ze dne

22. 6. 2016, čj. MPSV-2016/63621-923/51-1, byl rozklad proti posledně jmenovanému rozhodnutí zamítnut.

[2] Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) výrokem II. odmítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2013 dle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož toto rozhodnutí již přezkoumal rozsudkem ze dne 8. 10. 2014, čj. 38 Ad 23/2013-88. Žalobu proti rozhodnutí ministryně žalovaného ze dne 22. 6. 2016 krajský soud výrokem I. zamítl, jelikož dospěl k závěru, že nebyly naplněny podmínky § 100 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „spr. ř.“), protože nevyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které mohly mít podstatný vliv na rozhodnutí a nemohly být v řízení uplatněny bez zavinění účastníka řízení. Stěžovatelka totiž namítala, že již 24. 10. 2012 osvědčila trvání nájemního vztahu. Dle soudu brojí proti právnímu hodnocení, ale nepředkládá nové důkazy. K odkazu stěžovatelky na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2015, čj. 3 Ads 37/2015-16 (tímto rozsudkem byl zrušen rozsudek krajského soudu ze dne 22. 1. 2015, čj. 38 Ad 29/2013-62, který zamítl žalobu stěžovatelky proti rozhodnutí, jež se týkalo její žádosti o příspěvek na bydlení ode dne 1. 4. 2013), soud poznamenal, že v dalším řízení krajský soud opět žalobu zamítl a následně podanou kasační stížnost Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem ze dne 11. 5. 2013, čj. 3 Ads 243/2016-53.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Stěžovatelka kasační stížností napadá pouze výrok I., kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí ministryně žalovaného ze dne 22. 6. 2016. V kasační stížnosti uvedla, že v podaném rozkladu tvrdila, že ve věci existují nové skutečnosti, které mohou vést k příznivějšímu výsledku řízení. Těmito novými skutečnostmi byla zejména otázka podmínek, které byly významné při posuzování trvání nájemního vztahu a především otázka bydlení v nájmu v bytě po ukončení nájemního vztahu. Ministryně žalovaného se s touto námitkou nevyřádala a krajský soud nemohl tento nedostatek nahradit vlastní úvahou.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[4] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a stěžovatelka je zastoupena ustanoveným advokátem v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[5] Ze soudního a správního spisu a z úřední činnosti (výše citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a krajského soudu) zjistil soud následující skutečnosti podstatné pro posouzení kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 3 Ads 37/2015 dospěl k závěru, že se krajský soud dostatečně nezabýval otázkou, zda stěžovatelce pro účely nároku na příspěvek na bydlení nájemní vztah k bytu zanikl, když neměla zajištěnu bytovou náhradu [§ 24 odst. 2 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“)]. Krajský soud při novém rozhodování dospěl k závěru, že stěžovatelka měla zajištěnu bytovou náhradu, proto k ukončení nájmu došlo a stěžovatelka tak skutečně neprokázala existenci nájemního vztahu jakožto nutnou podmínku pro přiznání příspěvku na bydlení. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem sp. zn. 3 Ads 243/2016. Stěžovatelka 15. 2. 2016 podala žádost o obnovu řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí ze dne 22. 4. 2013. K této žádosti přiložila i rozsudek sp. zn. 3 Ads 37/2015. V rozkladu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 3. 2016 zopakovala,

pokračování

z jakého důvodu má nárok na příspěvek na bydlení. Poukazovala na to, že nájemní vztah byl stále platný, jelikož jí nebyla poskytnuta bytová náhrada. V podaném rozkladu uvedla, že se v plném rozsahu odvolává na rozsudek sp. zn. 3 Ads 37/2015. Ministryně žalovaného v rozhodnutí ze dne 22. 6. 2016 citovala § 24 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře a dále uvedla, že stěžovatelka nepředložila žádné nové skutečnosti prokazující trvání nájemního či vlastnického práva k bytu.

[6] Dle § 100 odst. 1 písm. a) spr. ř. platí, že „*řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím ve věci se na žádost účastníka obnoví, jestliže [...] vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými*“.

[7] Stěžovatelka v kasační stížnosti napadá nepřezkoumatelnost rozhodnutí ministryně žalovaného ze dne 22. 6. 2016, která se měla opomenout vyjádřit k námitce existence nájemního vztahu i po výpovědi z nájmu. Dle Nejvyššího správního soudu bylo na tuto námitku reagováno v dostatečně nutné míře vzhledem ke kvalitě podaného rozkladu. Kvalita podaných námitek předurčuje kvalitu jejich vypořádání (ve vztahu ke kasačním námitkám srov. např. rozsudek ze dne 11. 10. 2017, čj. 9 Afs 233/2016-35, nebo ze dne 14. 7. 2016, čj. 9 As 133/2015-36). Všechna podání stěžovatelky, která se ve správním spise nachází, jsou značně obtížná na pochopení. Stěžovatelka v jednom podání žádá o obnovu řízení, její argumentace však směřuje i proti některému z rozhodnutí krajského soudu a zároveň se stejným podáním domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného. Za takové situace není možné požadovat po správním orgánu, aby se dokonale a výslovně vypořádal s každou námitkou stěžovatelky a domýšlel, co danou námitkou přesně mínila, pokud rozhodnutí má vlastní jasnou argumentaci, která v rámci možností na podání účastníka reaguje. Jak již bylo uvedeno, v napadeném rozhodnutí ministryně žalovaného ze dne 22. 6. 2016 byl citován § 24 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře („[...] *Za dobu trvání nájemního vztahu se pro účely nároku na příspěvek na bydlení považuje i doba mezi skončením nájemního poměru a posledním dnem lhůty k vyklizení bytu podle § 712a občanského zákoníku [...]*“) a následně bylo uvedeno, že z obsahu spisu nevyplývají žádné nové skutečnosti prokazující trvání nájemního vztahu. I když tedy ministryně žalovaného nevypořádala doslovně námitku existence nájemního vztahu i po výpovědi z nájmu, je zřejmé, že se jí zabývala. Vzhledem ke kvalitě podaného rozkladu stejně jako žádosti o obnovu řízení, je tato reakce dostatečná.

[8] V podaném rozkladu stěžovatelka dále pouze velice stroze a bez většího vysvětlení uvedla, že se odvolává na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 Ads 37/2015, přičemž zároveň na několika stranách popsala, proč mělo být její žádosti o příspěvek na bydlení vyhověno již původně. Obdobně jako bylo uvedeno výše, ani takový odkaz na rozsudek kasačního soudu sp. zn. 3 Ads 37/2015 není dostatečně konkrétně vznesen, aby bylo po správním orgánu možné požadovat výslovnou reakci. V žádosti o obnovu řízení na tento rozsudek stěžovatelka taktéž odkázala, žalovaný v rozhodnutí ze dne 7. 3. 2016 na něj reagoval, jelikož uvedl, že se týká zcela jiné věci, než kterou v daném případě posuzoval. Tento názor stěžovatelka již nijak v rámci podaného rozkladu nerozporovala.

[9] Pokud stěžovatelka odkazovala na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 Ads 37/2015, který pravděpodobně zapříčinil podání žádosti o obnovu řízení, pak tento rozsudek nemohl být z povahy věci skutečností ani důkazem, které by podle § 100 odst. 1 písm. a) spr. ř. byly důvodem pro povolení obnovy řízení, neboť se nejedná o neznámou skutečnost nebo důkaz, které existovaly již v době původního (správního) řízení. Obnova řízení podle § 100 odst. 1 písm. a) spr. ř. je – na rozdíl od úpravy přezkumného řízení dle § 94 téhož zákona – určena k nápravě skutkových nesprávností. Takové skutečnosti by se žadatel mohl dozvědět například i z vydaného rozsudku soudu. Za novou skutečnost ovšem nelze považovat hodnocení provedených důkazů

a právní posouzení skutkových zjištění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2010, čj. 6 As 39/2009-74, č. 2144/2010 Sb. NSS, rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. 9. 2011, čj. 9 Ca 173/2008-59, č. 2891/2013 Sb. NSS). Námitka existence nájemního vztahu je povahou námitka právního posouzení a není proto skutečností nebo důkazem ve smyslu daného ustanovení.

[10] Je také vhodné upozornit na to, že i kdyby Nejvyšší správní soud v právě posuzovaném případě zvolil poněkud přísnější přístup k povinnosti vypořádat námitky a zrušil by pro nepřezkoumatelnost rozhodnutí ministryně žalovaného, nemohlo by to vést k úspěchu stěžovatelky ve věci, tedy k obnově řízení. Jednak, jak již bylo uvedeno v bodě [9], by se nemohlo jednat o důvod pro obnovu řízení, ale navíc je zjevné z předchozích rozhodnutí soudů, že původní rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právem. Stěžovatelka dovozovala oprávněnost žádosti o obnovu řízení zejména ze skutečnosti, že měla právo na příspěvek na bydlení, jelikož jí nebyla zajištěna dostatečná bytová náhrada, tudíž se na ní z pohledu zákona o státní sociální podpoře pohlíženo jakoby nájemní vztah trval. Tuto otázku však pravomocně vyřešil již i Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku sp. zn. 3 Ads 243/2016, ve kterém dospěl k závěru, že fikce trvání nájemní smlouvy stěžovatelce zanikla v roce 2011.

IV. Závěr a náklady řízení

[11] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil, proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[12] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka v soudním řízení úspěch neměla, proto dle uvedených ustanovení nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly v řízení žádné náklady nad rámec jeho úřední povinnosti.

[13] Dle § 35 odst. 9 věty první s. ř. s. hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného zástupce hradí stát. V řízení o kasační stížnosti vykonal ustanovený zástupce jeden úkon právní služby v podobě doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)]. Nejvyšší správní soud neuznal jako úkon převzetí zastoupení, jelikož k němu je nutné provést i první poradu s klientem [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu], kterou zástupce nedoložil. Za doplnění kasační stížnosti mu náleží odměna ve výši 1 000 Kč (§ 7 bod 3. ve spojení s § 9 odst. 2 advokátního tarifu) a paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Ustanovený zástupce je plátcem DPH, a proto se částka zvyšuje o příslušnou sazbu DPH, celkem o 273 Kč. V souhrnu tedy stát ustanovenému advokátu Mgr. Petru Míketovi hradí odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů ve výši 1 573 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 16. května 2019

JUDr. Petr Mikeš, Ph.D.
předseda senátu